

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul VII

Tribuna libera pentru discutarea problemelor unioniste fujdata in 1955 de CONSTANTIN DRAGAN

Mai 1962 . N. 73

Surrexit Dominus vere!

Îi ajunul Paștelui Sfântul Părinte a adresat, transmis în toată lumea de postul de radio al Vaticanului, obișnuitul mesaj, urmat de binecuvântarea apostolică "Urbi et Orbi".

Mesajul Suveranului Pontif a fost de la început la sfârșit un imn închinat Învierii lui Christos, un imn în întregime presărat cu motivele de pace, de speranță și de seninătate pe care le inspiră această mare sărbătoare a creștinătății. La sfârșitul mesajului, Sfântul Părinte și-a îndreptat gândul către frații despărțiți, afirmându-și dorința ca invocarea binecuvântărilor cerești să ajungă până la cei care, deși "întrușiți în alte Biserici, sunt cinstiți de semnul glorios al crucii lui Christos".

În mesajul său Papa a dezvoltat marile teme ale Paștelui, invitându-i pe credincioși la o reînnoire a vieții creștine, spre folosul "consolidării unității văzute a Bisericii și pentru succesul întreprinderilor apostolice", în ajunul Conciliului Ecumenic Vatican II care "va fi asemeni unei noi dimineți de Paști, și de la care vor primi noi puteri energiile apostolice și misionare ale Bisericii".

"Noaptea aceasta sfântă de ajun — a spus Sfântul Părinte — reînnoiește, spre folosul și bucuria sufletelor, riturile liturgice ale celor mai vechi tradiții ale Orientului și Occidentului". Sanctitatea Sa a amintit apoi două episoade: primul luat din experiența sa personală de nunțiu apostolic la Sofia, al doilea dintr-o veche tradiție creștină durată până în veacul XIV, când Papii dădeau, în basilica Santa Maria Maggiore, vestea Învierii, cu cuvintele: "Surrexit Dominus vere" — adică: "Domnul a înviat cu adevărat", — la care prelații din suita sa răspundeau: "Et apparuit Simoni" (Si i s'a arătat lui Simon).

După ce a amintit câteva pasaje evanghelice în legătură cu Învierea, Ioan, XXIII a spus: "Învierea Domnului este un fapt real. Acest fapt stă la temelie credinței noastre și a acțiunii apostolice a Bisericii".

Învierea lui Christos este pentru Biserică o garanție de continuitate, este isbânda vieții asupra morții, a binelui asupra răului.

"Evanghelia — a spus Papa — s'a propăvăduit în lume cu prețul unei lupte aprige împotriva forțelor răului și înfruntând greutatea de tot felul. A putut pătrunde ca o sămânță fecundă în sufletul popoarelor, chiar dacă răul și piedicile pe care slăbiciunea omenească le fac să pară și mai grave decât sunt și pe care compromisurile nu fac decât să le înmulțească, vor continua să înfrângă dealungul veacurilor rezistența fizică opusă de nenumărate ființe care își închina viața sacrificiului".

Petru, care irăcește în urmașii săi, continuă să dea lumii marea veste a Învierii: iar creștinii cei mai înflăcărați în profesarea credinței lor primesc de la această veste îmbolduri noi chiar de natură socială. Se determină astfel curente de gândire și de activitate datorită cărora omul nu mai teme, nu se mai dă îndărăt de la nici o greutate, când iubește adevărul și când adevărul îi luminează drumul. Isus Christos a murit dar a și înviat; tot așa creștinul observă întâmplările și evenimentele vieții sale: durerea și moartea, calamități de tot felul și mizerii pot să apese pe umerii săi dar un pot să-i doboare spiritul.

Vorbind apoi despre apropiatul Conciliu Ecumenic Ioan XXIII a afirmat că "va fi — asemeni Paștelui — o mare redeșteptare, o mai însuflețită reluare a drumului parcurs de creștinism în veacuri, care va însufleți și va da noui energii apostolice și misionare Bisericii în toată întinderea mandatului său și a

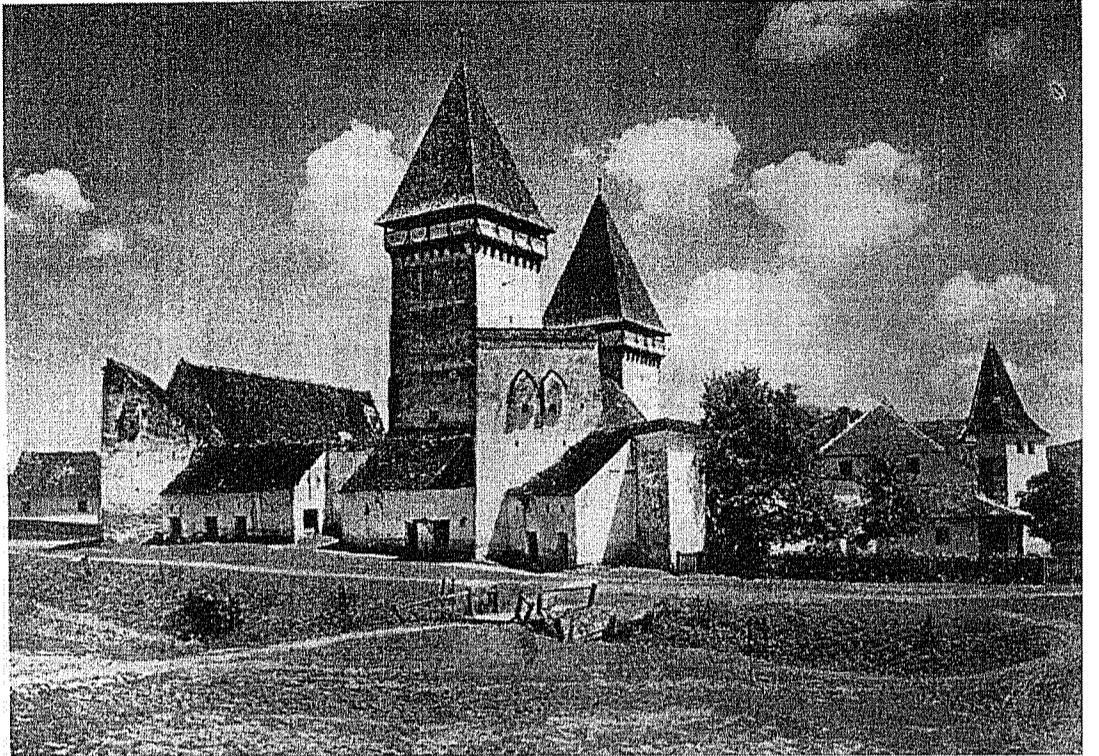
tinereștii sale ardori. Încă odată Petru, prin umilul și cel mai recent urmaș al său, se pregătește, înconjurat de cununa episcopilor săi, să vorbească multimilor.

Cuvântul său vine din străfundurile a douăzeci de veacuri, și nu este al său. Este cuvântul lui Isus Mântuitorul neamurilor și este el cel care și astăzi arată omenirii căile cele bune care duc la o frățească convietuire în adevăr și dreptate".

Terminându-și mesajul, Sfântul Părinte a spus:

"Cum am vrea, oh, cum am vrea ca această invocare a binecuvântării cerești să ajungă și aceluia care, deși aparțin unui alt staul, sunt la rândul lor cinstiți de semnul glorios al crucii lui Christos; să le ajungă tuturor oamenilor, fiindcă toți poartă în frunte pecetea chipului și a asemănării lor cu Dumnezeu ziditorul și sunt obiectul mântuirii realizate de Christos.

Ajungă tuturor această veste de bucurie: "Domnul a înviat cu adevărat! Si i s'a arătat lui Simon-Petru".

Biserica fortificata (Dealul Frumos)

Biserica nu poate face concesii

Cardinalul A. Bea, șeful Secretariatului pentru unirea creștinilor, a vorbit despre apropiatul Conciliu Ecumenic corespondenților de la Roma ai tuturor ziarelor străine, cu ocazia prânzului lunar de la Asociația Presei Străine în Italia.

Cardinalul a relevat că Conciliul lui Ioan XXIII nu va lua în discuție numai problemele lumii catolice ci va îmbrățișa o întreagă gamă de chestiuni impuse atenției Bisericii de actuala situație politică și socială din lume și de progresul științific care, sub anumite aspecte, a devenit o gravă amenințare pentru omenire.

"Astăzi omenirea — a spus cardinalul — în urma vertiginosului progres al mijloacelor de comunicație, nu numai al celor materiale dar și al celor sociale: presă, radio, televiziune, ecc., a devenit din ce în ce mai conștientă de interdependența inevitabilă a tuturor popoarelor și continentelor și mai ales de "necesitatea imperioasă de a înfrunta toate problemele, ținând seamă de întreg globul pe care trăim". În același timp, omenirea aceasta, înspăimântată de descoperirile și cuceririle științei, care o amenință cu catastrofe fără precedent în istorie, cu distrugerea

totală, își dă seamă, de multe ori în mod pur și simplu instinctiv, că numai consolidarea valorilor și principiilor spirituale, a dreptului, a valorilor etice și religioase, poate sconjura această amenințare teribilă și poate asigura o autentică orientare către o unitate adevărată a omenirii întregi".

Consolidarea acestor valori va fi favorizată de Conciliu nu numai datorită importanței pe care o are în acest sens doctrina și autoritatea morală a Bisericii catolice și datorită influenței în lume a celor 500 de milioane de credincioși ai săi, dar și fiindcă nu se va limita "să fie un eveniment care interesează exclusiv Biserica. Conciliul va pregăti, "deși într'un viitor îndepărtat a cărui scadență nu poate fi prevăzută, unirea tuturor celor botezați întru Christos", a celor 900 de milioane de creștini răspândiți pe glob".

Problema păcii, de pildă, n'ar fi în mare măsură rezolvată — s'a întrebat cardinalul — dacă toți creștinii ar fi perfect de acord între ei asupra chestiunilor privitoare la armele nucleare, la desarmare și pace? Toți creștinii! Dar mai există și ne-creștinii. Conciliul li se va adresa și lor, întrucât și ei sunt oameni cu bună voință, fiindcă problemele pe care omenirea trebuie să le înfrunte astăzi sunt atât de mari, atât de grave, atât de urgente încât este în adevăr indispensabil ca toate forțele care concordă cel puțin pe planul religiei să fie mobilizate. Toate forțele care cred în Dumnezeu și în existența unei ordini etice. Pe aceste planuri oamenii pot și trebuie să caute un drum în comun, spre și până unde pot merge împreună, uniți, pentru binele societății omenești".

După aceste afirmații generice care ne lasă să vedem încă de pe acum în Conciliul Vatican II un instrument în adevăr "ecumenic" cu ajutorul căruia Biserica Romei, în acord cu toate forțele vii ale vremii prezente, va încerca să-i ajute pe oameni să depășească momentul teribil de criză pe care îl traversează lumea întreaga, cardinalul Bea a răspuns la câteva întrebări ale ziariștilor străini clarificând unele probleme legate de spiritul doctrinar al Conciliului.

Întrebat despre "concesii" pe care le poate face Conciliul și despre "limitele" acestor concesii, cardinalul Bea a explicat că se vor putea face concesii de natură "practică": legi canonice, liturgice, forme de pietate,

tradiții, un domeniu în care Biserica are o mare margine de libertate, cum o dovedește varietatea atitudinilor sale în decursul veacurilor și ținând seamă de diferitele țări, de diversitatea riturilor la diferite niveluri de înțelegere, în Orient ca și în Occident; dar concesii în materie de doctrină propriu zisă nu se vor putea face pentru simplul motiv că "Biserica nu este stăpână a doctrinei primite de la Christos: ea a primit-o numai în păstrare și are datoria de a o propaga și a o transmite intactă". Aceasta nu înseamnă, însă, — a precizat cardinalul — că doctrina n'ar putea fi explicată mai bine, ținând seamă de limbajul și de mentalitatea omului modern și chiar de cutare sau cutare grup de frați despărțiți.

Întrebat apoi care sunt mijloacele la care se va recurge pentru a învinge piedecă diferențelor existente între Biserica catolică și celelalte confesiuni creștine, cardinalul a indicat un "senin și obiectiv studiu individual și convorbiri teologice între specialiști care aparțin diferitelor confesiuni", cum ar fi specialiștii în studii biblice, în afară, natural, de o largă colaborare cu personalități aparținând altor confesiuni, în domenii care nu privesc direct credința, cum ar fi de pilda activitățile sociale, de asistență, de caritate și o afirmare a legii morale naturale în domeniul vieții familiare și civile, în moralitatea publică, etc."

Care a fost rostul și care sunt roadele recentelor vizite la Papă ale arhiepiscopului anglican de Canterbury, doct. Fisher, a președintelui Bisericii episcopale, doct. Liechtenberger, sau ale altor reprezentanți ai grupurilor creștine ne-catolice?

La această întrebare, cardinalul a răspuns că "poate greși cine supraevaluează aceste vizite, așa cum poate greși cine le minimizează importanța. Supraevaluând, greșește cine uită marile diferențe care există și continuă să existe, în ciuda acestor vizite, sau cine crede că aceste diferențe sunt ușor de nivelat. Greșește, de asemenea, minimizând importanța lor cine spune că tocmai fiindcă diferențele rămân, aceste vizite nu sunt utile".

În sfârșit, după ce a ilustrat alte chestiuni referitoare la Conciliu, cardinalul Bea a vorbit despre extraordinara personalitate a lui Pius XII al cărui confesor a fost timp de mulți ani.

Mănăstirea Sinaia (Romania)

Rugam pe abonatii si prietenii revistei noastre sa ne comunice in timp eventualele schimbari de domiciliu

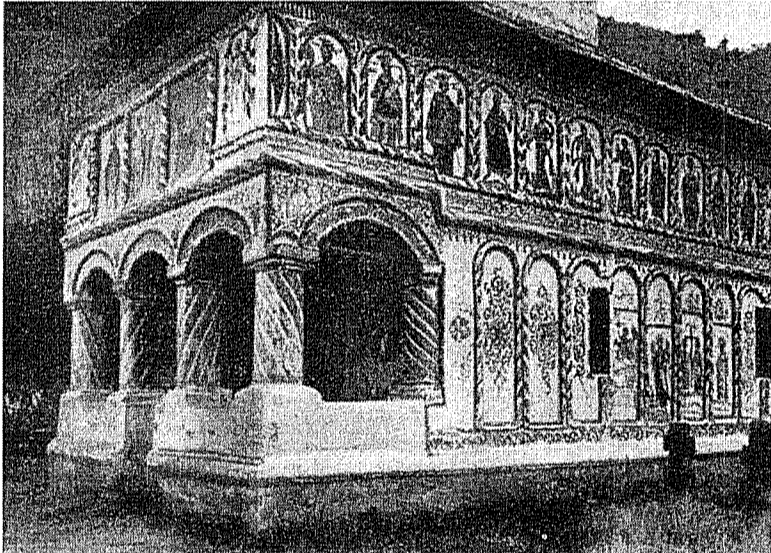
miscellanea

La "Teatro dei Servi" din Roma a avut loc o dezbateră interesantă asupra cărților apărute în ultimul timp, în Italia și în alte țări, care reflectă criza actuală a societății europene. A condus dezbateră ziaristul și scriitorul Giovanni Artieri, care a încercat să definească componentele și caracterul acestei crize a epocii noastre suspendată între evenimente ale a căror drame și fatalitate se reflectă în artă și în literatură și determină obliterarea lumii ideale, artistice, culturale și religioase.

După dl. Artieri criza timpului nostru ar fi « criza unei dialectici ». « Istoria lumii — a spus Giovanni Artieri — este jalonată în tot parcursul ei de crize. Omul a învins atunci când și-a făcut o armă din curaj și din credință ».

Printre cărțile prezentate publicului, care reflectă acest fenomen de carență a idealului, a fost și ultimul roman al lui Vintilă Horia, « Le chevalier de la résignation » (Cavalerul resemnării) de care s'a ocupat criticul Giuseppe Accame.

« Pentru Vintilă Horia — a spus dl. Accame — criza actuală este o carență a voinței și o renunțare la credință ». Concluzia la care ajunge romancierul român în această admirabilă carte — care, recurgând la un simbolism istoric (nepăsarea Occidentului față de drama disperatei rezistențe a creștinătății din Răsărit împotriva presiunii islamice) denunță aceiași indiferență și aceiași tendință spre compromisiuni care asigură Occidentului zilele noastre o bună stare și o pace provizorie — este aceasta: sau societatea modernă va ști să refuze negația marxistă sau se va pierde ».

Biserica din Căineni-Vâlcea (România)

In legatura cu o "uitare"

Printre miile de credincioși veniți din toate părțile lumii, care în ziua de Paști tixeau piața Sfântului Petru în așteptarea binecuvântării papale, erau și mulți români, catolici și ne-catolici pe care invazia sovietică i-a smuls de la vetrele lor, obligându-i să ia calea exilului.

La sfârșitul obișnuitei cuvântări rostită din loja centrală a Bazilicii, Sfântul Părinte și-a exprimat, în cele mai negândite limbi ale pământului, urările de Paști. Era un gest de dragoste părintească care avea semnificația unei îmbrățișări a tuturor popoarelor lumii.

Refugiații români prezenți în mulțime așteptau așa dar cu nerabdare să audă, pronunțat în românește de Păstorul turmei creștine, solemnul nostru "Christos a înviat!". Si așteptarea aceasta se făcea cu atât mai vie și mai emoționată cu cât Sfântul Părinte, ca și cum ar fi parcurs cu mintea harta Europei, se adresa rând pe rând popoarelor slavice vecine cu România noastră.

Suveranul Pontif, însă, n'a pronunțat mult așteptata urare și în limba care este mărturia vie a Romei la ultimul hotărâlat în latină în Răsărit. Si "uitarea" aceasta, trecerea aceasta cu vederea i-a îndurerat atât mai mult cu cât, la sfârșitul parinteștei și amabile sale peregrinări augurale, Sfântul Părinte s'a adresat "și celorlalte popoare slave", printre care excluși noștri au vrut să creadă că Papa ar fi subânțeles și România.

Desamagirea lor, după această

Ultima șezătoare a societății "Armonia" din Roma a fost închinată memoriei profesorului Nicolae Herescu, decedat în toamna trecută.

Figura și activitatea savantului român au fost ilustrate de profesorul Mircea Popescu. Conferențiarul a evocat personalitatea savantului și omului Herescu prin a cărui moarte cultura europeană a pierdut pe unul din marii latinști ai timpului nostru iar exilul românesc pe una din figurile sale cele mai reprezentative.

Într-o scurtă biografie conferențiarul a ilustrat etapele carierei lui Nicolae Herescu a cărui existență este istoria unui neobosit apostolat cultural. Prin scrieri și conferințe a servit cauza culturii românești, căutând să fie vie în sufletul occidentalilor o Românie complet izolată, după instaurarea comunismului sovietic, de cultura occidentală și de lumea latină. Colaborator al tuturor revistelor importante de specialitate, Nicolae Herescu a contribuit la o mai adâncă cunoaștere a latinității popoului nostru și a continuității unei trăiri latine în spațiul carpatic.

Conferențiarul a citit apoi câteva din scrisorile prietenului și savantului Herescu, emoționante prin căldura omenească pe care o emană și documente prețioase pentru biograful de mâine al acestui mare român, iar Mons. Aloisie Tăutu, președintele Armoniei câteva poezii ale lui N. Herescu publicate în reviste și ziarele exilului. Corul "Armonia" a executat apoi muzică populară românească, printre altele o mimunată doină oltenescă.

Despre invitarea altor Biserici la Conciliul Ecumenic Vatican II s'a vorbit și s'a discutat încă anul trecut, în Noembrie, într-una din ședințele Comisiei Centrale Preparatoare.

Membrii « Centralei » au studiat atunci modalitatea lansării acestor invitații, calificația reprezentanților ne-catolici și mai ales « genul » participării acestor trimiși ai Bisericilor despărțite de Roma la ședințele Conciliului. Cu alte cuvinte, trebuia să se decidă la care anume dintre ședințe ar fi putut lua parte eventualii observatori, fără ca, natural, să aibă dreptul de a interveni în discuții sau să participe la vot.

În ședința din Noembrie 1961 Comisia Centrală a stabilit desigur tot ceea ce interesa acest capitol al invitațiilor, dacă Secretariatul pentru Uniunea Creștinilor a și început să facă cuvenitele sondări care vor îngădui să se știe cu precizie care anume sunt confesiunile ce intenționează să trimită reprezentanții la Conciliu.

S'a decis să li se dea acestor trimiși speciali o atribuție care să le permită să înțeleagă în mod clar limitele participării lor. S'a ales astfel termenul de "observatori delegați", în care primul cuvânt precizează că trimișii ne-catolici se vor limita să "observe" lucrările Conciliului, adică să se informeze și să primească explicații asupra naturii decretelor și constituțiilor conciliare; al doilea cuvânt precizează că aceste persoane nu vor interveni la ședințe pe cont propriu ci ca reprezentanți oficiali ai respectivelor comunități.

Relativ la modul de a invita confesiunile separate să-și trimită reprezentanții la Conciliu s'a ales metoda cea mai bună: aceea de a-i întreba pe interesați dacă intenționează să participe la marea întrunire a episcopatului catolic, și numai după primirea unui răspuns afirmativ să li se trimită invitația.

« Vor fi invitați toți cei care doresc să primească invitația » a spus cardinalul Bea. Procedând în felul acesta Biserica Romei a ținut fără îndoială seamă de susceptibilitatea unora dintre comunitățile creștine și de lecția trecutului (invitația făcută de Pius IX Bisericilor ortodoxe de a participa la Conciliul Vatican I a fost respinsă de către aceste Biserici cu indignare). Iată de ce Mons. Wilibrands a purces la drum pentru a discuta lucrurile acestea cu câteva personalități de prim plan ale lumii acatolice. Numai la înapoierea sa, adică atunci când se vor cunoaște rezultatele acestei "anchete", va fi lansată invitația. Care va fi expediată căpeteniilor Bisericilor separate ce posedă o structură ierarhică, sau unora dintre personalitățile cele mai reprezentative ale comunităților disidente (de pildă cele presbiteriene și congregationaliste) care nu au o ierarhie.

Care vor fi comunitățile separate dispuse să accepte invitația Bisericii catolice? La întrebarea aceasta este imposibil de dat un răspuns deoarece în momentul de față ne aflăm în faza contactelor.

Prezența la Roma a reprezentanților arhiepiscopului anglican de Canterbury și al Bisericii evanghelice a Germaniei pe lângă Secretariatul pentru uniunea creștinilor ar putea confirma posibilitatea ca aceste Biserici să-și trimită observatorii la Conciliu.

Patriarhul ortodox Athenagora a afirmat în repetate rânduri că va trimite un observator, și așa alte personalități ale lumii ortodoxe și protestante. Cât despre modul participării observatorilor la lucrările Conciliului se știe că membrii Comisiei Centrale s'au exprimat favorabil în sensul unei "lărgiri" a participării trimișilor acatolici. Lucru de alt fel logic, fiindcă nu se putea concepe ca aceștia să vie la Roma pentru a asista numai la ședințele publice. Trebuia deci să li se dea posibilitatea de a fi prezenți la discuțiile părinților Conciliului. S'a hotărât deci ca acești "observatori delegați" să poată asista la "congregațiile generale", adică la ședințele plene în care părinții Conciliului vor vota în mod provizoriu diferitele scheme prezentate; și chiar la câteva din ședințele comisiilor conciliare în care vor fi discutate probleme care îi interesează și pe frații despărțiți.

Pentru a înlesni înțelegerea limbii Conciliului (latina), va fi pus la dispoziția observatorilor delegați un serviciu de traducere simultană și un altul care să-i fie în contact cu Secretariatul pentru uniunea creștinilor. Observatorii delegați vor avea în

felul acesta posibilitatea de a-și face o idee cât se poate de exactă despre desfășurarea și scopurile Conciliului; și aceasta spre folosul comunităților pe care le reprezintă, care vor putea astfel să aprecieze în adevărata lor semnificație și importanță deciziile luate de Conciliu.

***

În toate Bisericile Romei a fost distribuită credincioșilor o Scrisoare Pastorală a Sfântului Părinte Ioan XXIII către români.

Sfântul Părinte se adresează clerului, credincioșilor și laicului catolic invitându-i să-i citească cu atenție și să-și "deschidă sufletele" cuvântului său, care de rândul acesta înțelege să atragă atenția tuturor fiilor Bisericii asupra unui fapt "de cea mai mare importanță și solemnitate": Conciliul Ecumenic Vatican II, așteptat cu atâta interes și bucurie de lumea întreagă.

« Istoria Conciliilor, serie Papa, nu menționează că aceste Concilii, nici chiar acela celebrat la Trento, cel mai important din epoca modernă, să fi făcut o impresie atât de profundă și de vibrantă de interes ca acest Conciliu Vatican II, încă din primele zile ale anunțării sale.

După această introducere, Sfântul Părinte se declară sigur că toți membrii dieceziei sale "sunt pregătiți să-l urmărească în această umilă activitate" a sa, și cu atâta elan și spirit de cooperare încât să se poată cu drept cuvânt mândri față de toți frații lor întru Christos de pe fața pământului.

Ioan XXIII evocă apoi vizitele sale pastorale la bisericile parohiale ale Romei în acești aproape patru ani de pontificat ai săi, și vorbește apoi de "atitudinea fiilor Romei catolice" față de Conciliu, atitudine care trebuie "orientată și încurajată".

Papa recomandă apoi clerului și credincioșilor români câteva rugăcuni și practici religioase pe care le consideră deosebit de eficace pentru succesul viitorului Conciliu, prima între toate recitarea rugăciunilor către Sfânta Fecioară, și pe toți îi sfătuiește să aibă "cea mai mare grijă de propria lor viață spirituală".

Scrisoarea Sfântului Părinte reproduce apoi o pagină a Sfântului Grigorie Mare care este o admirabilă sinteză de perfecțiune creștină.

Sfântul Părinte explică cele einci puncte indicate de marele Papă și "Doctor al Bisericii" ca instrument al acestei perfecțiuni: "dorul de patrie cerească; disciplina simțurilor; renunțarea la gloria omenească; a nu dori bogăția altora; a-și distribui propria bogăție pentru ajutorarea săracilor".

Scrisoarea Apostolică termină cu cuvintele pronunțate de Suveranul Pontif la încheierea Sinodului diecezan: "Oh, sfânt oras, al Romei! atât de iubit de Dumnezeu, înzestrată de natură cu atâtea daruri de frumusețe, de artă, de tradiții, de religie și de har, poată destinul tău să corespundă chemării tale, în fața lumii și în fata Bisericii universale! Poată, cu fapta și cu cuvântul, cu exemplul popoului tău, atât de înțelept și de generos, și al tuturor aceluia care din toate unghiurile Ita-

lei și din lumea întreagă se adună aici, să exprime esența vie a Evangheliei: care e veste de mântuire și de pace, garanție de civilizație autentică, podoabă și îmbogățire a persoanei omenești, a familiilor și a popoarelor".

***

Într-un interview acordat corespondentului de la Roma al săptămânalului olandez "Die Linie" cardinalul A. Bea, după ce a relevat "îmbunătățirea atmosferei" în lumea creștină datorita numeroaselor contacte, multe dintre care trebuie să rămână pentru moment "acoperite de un văl de discreție", a vorbit despre contribuția Secretariatului în timpul și probabil și după celebrarea Conciliului și despre Comitetele pentru Uniunea Creștină, a căror răspândire în lumea întreagă ar fi de dorit.

Într-un alt interview apărut în săptămânalul "Vita" din Roma (19 Aprilie 1962), cardinalul Bea a subliniat "buna voință" care însuflește lumea creștină. "Astăzi cu toții încearcă să uite trecutul, fiindcă omeneirea își dă seamă de marea datorie pe care o are de a se interesa de problemele tuturor botezaților întru Christos și de unitatea lor", a spus cardinalul. Atmosfera de înfrățire și de colaborare între ierarhiile Bisericii "a pătruns în ultimul timp chiar în mase".

Vorbind despre Conciliu cardinalul a amintit contactele cu acatolicii.

"Primejdii există încă și este necesar să ne dăm seama de ele. Deoseori atât catolicii cât și ne-catolicii dau un sens oarecum sentimental cuvântului "caritate", dăruind prin aceasta doctrina, în sensul că crează confuzii și alterează adevărul. De aceea, în ce mă privește, eu repet, în toate conferințele și articolele mele, că este absolut necesară o totală adevăcare la învățătura lui Christos transmisă prin Biserica".

"Însă aceste primejdii nu sunt și nu pot fi un motiv de dezertare a sfintei datorii de a ne interesa, cu profundă și ponderație, de toți botezații întru Christos și frați ai noștri. Primejdiiile trebuiesc desigur prevenite, dar după aceea credința și un adevărat curaj creștin să fie călăuzele noastre pe drumul unității".

"La Civiltà Cattolica", citează în numărul din 21 Aprilie 1962 Pastorală cardinalului William Godfrey, arhiepiscop al Westminsterului, în care credincioșii sunt invitați să privească cu încredere la ajutorul dumnezeesc, fiindcă huzindu-se pe acest ajutor Biserica se străduiește să-și împlinească misiunea și să combată relele timpului nostru. Dispozițiile și decretul Conciliului nu vor fi de sigur pe placul tuturor; așa cum nu trebuie să ne așteptăm că unitatea creștină, atât de intens dorită, s'ar putea realiza cât ai bate din palme; totuși, Sfântul Părinte nădăjduiește ca mesajul Conciliului, tradus în termeni de viață, să poată fi pentru toți o chemare la unire care să nu rămână fără ecou în conștiința popoarelor".

Cardinalul are cuvinte de admirație pentru munca depusă pentru pregătirea Conciliului, și termină repetând aplul adresat de Ioan XXIII lumii pentru o mai intensă rugăciune.

Activitati românești

La galeria de artă "Anthea" din Roma pictorița Nina Batalli a prezentat o admirabilă antologie a activității sale artistice din ultimii patru ani. Expoziția, al cărei vernisaj a mobilizat multe nume importante ale criticii de artă și culturii, este o exemplificare vie, concretă a cuceririlor Dnei. Batalli în domeniul culorii și al compoziției. Fidelitatea față de formă i-a permis Ninei Batalli să rezolve toate problemele de construcție a figurii și a compoziției, să ajungă la o surprinzătoare sensibilitate a graficii, să stăpânească toate secretele unei materii care în compozițiile sale, în peisaj ca și în portret, devine, cu o spontaneitate și o vigoare din ce în ce mai rare chiar la supraveghitoarii "figurativului", ritm, culoare, lumină, viață.

Lumina este marea protagonistă a picturii Ninei Batalli în această expoziție: lumina înțeleasă ca element determinant al unui peisaj, al culorii tipice fiecăruia dintre aceste peisajii, al originalității lor.

O pictură instinctivă și gândită, plină de fantasmă și atent controlată, în care amănuntul, pauza poetică au o funcție precisă în economia gene-

rală a compoziției, în echilibrul ei.

***

"La Nation Roumaine" publică în ultimul ei număr (febr.-martie 1962) o excelentă recenzie a ultimii lucrări a lui Constantin Amărieu, "L'église au service de la liberté", apărută în editura France-Empire.

Recensia, icalită de părintele Petru Gherman, relevă înalta valoare morală a acestei lucrări și actualitatea sa dramatică într-o epocă în care marxismul încearcă să sufoce în oameni acea vocație spirituală pe care Biserica o propune ca îndreptar de viață și pe care ne-o prezintă drept supremă libertate a omului, transformând indivizii într-o masă amorfă pentru care libertatea este rodul unei evoluții istorice și nu o calitate inerentă naturii omenești.

***

"Solia", informează în ultimul său număr (Aprilie 1962) că asociațiile Uniunea și Liga Patrioților Români de la Highland Park și Uniunea Românilor din Detroit s'au contopit într-un organism unic, "Uniunea Românilor", care devine astfel cea mai importantă Asociație culturală românească din America.